EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 16.10.2023
COM(2023) 586 final

2023/0357 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i konventionen om skydd av Medelhavets marina miljö och kustregion (*Barcelonakonventionen*) vad gäller antagandet av en regional plan för jordbruksförvaltning, en regional plan för vattenbruksförvaltning och en regional plan för urban dagvattenhantering, inom ramen för artikel 15 i protokollet om skydd av Medelhavet mot förorening från landbaserade källor, och vad gäller antagandet av ändringar av bilagorna II och III till protokollet om särskilt skyddade områden och biologisk mångfald

MOTIVERING

1. FRÅGA SOM BEHANDLAS I FÖRSLAGET

Detta förslag avser ett beslut om fastställande av den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar vid det 23:e mötet för de avtalsslutande parterna i konventionen om skydd av Medelhavets marina miljö och kustregion (*Barcelonakonventionen*) och dess protokoll i samband med det planerade antagandet av dels tre nya regionala planer (en regional plan för jordbruksförvaltning, en regional plan för vattenbruksförvaltning och en regional plan för urban dagvattenhantering), inom ramen för artikel 15 i protokollet om skydd av Medelhavet mot förorening från landbaserade källor, dels ändringar av bilagorna II och III till protokollet om särskilt skyddade områden och biologisk mångfald.

2. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

2.1. Konventionen om skydd av Medelhavets marina miljö och kustregion och dess protokoll

Barcelonakonventionen och dess sju protokoll, som antagits inom ramen för handlingsplanen för Medelhavet[1], utgör det viktigaste rättsligt bindande multilaterala miljöavtalet för Medelhavet och syftar till att skydda Medelhavets marina miljö och kustmiljö. Barcelonakonventionen trädde i kraft 1978 och ändrades 1995. Ändringarna av Barcelonakonventionen trädde i kraft 2004.

Protokollet om skydd av Medelhavet mot förorening från landbaserade källor (*LBS-protokollet*) syftar till att förebygga, minska och där så är möjligt helt eliminera förorening av Medelhavet genom dumpning av avfall eller andra ämnen.

Protokollet om särskilt skyddade områden och biologisk mångfald syftar till att skydda den biologiska mångfalden i Medelhavet genom inrättande och förvaltning av särskilt skyddade områden samt skydd och bevarande av arter.

Europeiska unionen är part i Barcelonakonventionen och dess protokoll, inbegripet LBS-protokollet[2] och protokollet om särskilt skyddade områden och biologisk mångfald[3]. Dessutom är Italien, Grekland, Spanien, Frankrike, Slovenien, Malta, Cypern och Kroatien parter i konventionen och dess protokoll, tillsammans med 13 Medelhavsländer utanför EU.

2.2. Mötet för de avtalsslutande parterna i Barcelonakonventionen och dess protokoll

Vid mötet för de avtalsslutande parterna i Barcelonakonventionen och dess protokoll (*mötet för de avtalsslutande parterna*) samlas ministrar och högre tjänstemän som företräder de avtalsslutande parterna i Barcelonakonventionen och dess protokoll. De avtalsslutande parterna kommer att sammanträda den 4–8 december 2023 i Portoroz, Slovenien.

Mötet för de avtalsslutande parterna, som äger rum vartannat år, är konventionens högsta beslutsfattande organ. De avtalsslutande parterna, företrädda av sina behöriga ministerier,

---

1 Konventionen om skydd för Medelhavet mot förorening (*Barcelonakonventionen*) antogs den 16 februari 1976 och trädde i kraft den 12 februari 1978. Konventionen ändrades den 10 juni 1995 genom konventionen om skydd av Medelhavets marina miljö och kustregion. Den ändrade konventionen trädde i kraft den 9 juli 2004. https://wedocs.unep.org/bitstream/handle/20.500.11822/31970/bcp2019_web_eng.pdf

2 Rådets beslut 1999/801/EG, EGT L 322, 14.12.1999, s. 18.

3 Rådets beslut 1999/800/EG, EGT L 322, 14.12.1999, s. 1.

beslutar vid dessa möten vartannat år om relevant politik, budget och arbetsprogram och relevanta strategier.

Enligt artikel 25 i Barcelonakonventionen ska EU utöva sin rösträtt med ett antal röster som är lika med det antal av dess medlemsstater som är avtalsslutande parter i konventionen och ett eller flera av dess protokoll. EU ska inte utöva sin rösträtt då dess medlemsstater utövar sin och omvänt.

Enligt artikel 15.1 i LBS-protokollet ska beslut om antagande av handlingsplaner, program och åtgärder fattas med två tredjedelars majoritet av de avtalsslutande parter som är närvarande och röstar.

Enligt artikel 23.2 i Barcelonakonventionen ska ändringar av bilagorna till konventionen eller av ett protokoll antas av mötet för de avtalsslutande parterna med tre fjärdedelars majoritet av de avtalsslutande parterna i instrumentet.

2.3. Planerade akter vid det 23:e mötet för de avtalsslutande parterna i Barcelonakonventionen och dess protokoll

Vid det 23:e ministermötet, som kommer att äga rum den 4–8 december 2023, ska de avtalsslutande parterna i Barcelonakonventionen och dess protokoll anta följande akter (*de planerade akterna*):

– Förslag om antagande av tre regionala planer inom ramen för artikel 15 i LBS-protokollet: 1) den regionala planen för jordbruksförvaltning, 2) den regionala planen för vattenbruksförvaltning och 3) den regionala planen för urban dagvattenhantering.

– Ett förslag om ändring av bilagorna II och III till protokollet om särskilt skyddade områden och biologisk mångfald.

Syftet med de planerade regionala planerna är att minska och förhindra föroreningar i Medelhavet från ohållbar jordbruksförvaltning, vattenbruksförvaltning respektive dagvattenhantering. I LBS-protokollet föreskrivs att det inom ramen för konventionen ska antas regionala handlingsplaner för att eliminera föroreningar från landbaserade källor och aktiviteter. När planerna har antagits blir deras åtgärder och tidsplaner rättsligt bindande i enlighet med artikel 15.3 i LBS-protokollet.

Syftet med ändringen av bilagorna II och III till protokollet om särskilt skyddade områden och biologisk mångfald är att nio broskfiskarter ska införas, närmare bestämt sex arter i bilaga II (förteckning över arter som är i fara eller som är hotade arter) och tre arter i bilaga III (förteckning över arter vars nyttjande regleras). Ändringarna av bilagorna till protokollet träder i kraft för alla avtalsslutande parter i protokollet om särskilt skyddade områden och biologisk mångfald vid utgången av en period som fastställs av de avtalsslutande parterna när de antar ändringen, i enlighet med artikel 23 i Barcelonakonventionen och artikel 14.1 i protokollet om särskilt skyddade områden och biologisk mångfald.

3. DEN STÅNDPUNKT SOM SKA INTAS PÅ UNIONENS VÄGNAR

(1) När det gäller den regionala handlingsplanen för jordbruksförvaltning:

I linje med FN:s mål för hållbar utveckling, särskilt målen 2, 6 och 14[4], FN:s konvention för bekämpning av ökenspridning[5] och Stockholmskonventionen om långlivade organiska

[4] Mål 2 för hållbar utveckling: Avskaffa hunger, uppnå tryggad livsmedelsförsörjning och förbättrad nutrition samt främja ett hållbart jordbruk. Mål 6 för hållbar utveckling: Säkerställa tillgången till och en hållbar förvaltning av vatten och sanitet för alla. Mål 14 för hållbar utveckling: Bevara och nyttja haven och de marina resurserna på ett hållbart sätt för en hållbar utveckling, antaget vid FN:s

föroreningar[6], krävs i den planerade regionala planen att det inrättas ett regelverk (senast 2028) och genomförs åtgärder (senast 2030) för att minska utsläppen av föroreningar och annat avfall och bidra till ett hållbart jordbruk.

Den planerade regionala planen är helt i linje med unionens ambitioner enligt den gröna given, särskilt från jord till bord-strategin[7] och strategin för biologisk mångfald[8], som syftar till att minska föroreningarna och uppmuntra till resurssnålt jordbruk. Den föreslagna ståndpunkten överensstämmer också med EU:s bredare politik på området skydd av kvaliteten hos EU:s vattenförekomster samt havs- och kustmiljön mot landbaserade föroreningar samt på området hållbar användning av bekämpningsmedel och minskning av näringsförluster.

Det föreslås därför att unionen stöder antagandet av den planerade regionala planen för jordbruksförvaltning.

(2) När det gäller den regionala handlingsplanen för vattenbruksförvaltning:

I linje med FN:s mål 14 för hållbar utveckling, liksom globala och regionala riktlinjer och initiativ som rör hållbar utveckling av vattenbruket[9], krävs i den planerade regionala planen att det inrättas ett regelverk (senast 2027) som fastställer driftsvillkoren för vattenbruksanläggningar. Det fastställs också att det ska genomföras åtgärder för att minimera föroreningarna från vattenbruksverksamhet (senast 2028/2030), främja ett miljömässigt hållbart vattenbruk (senast 2027) och reglera uppkomsten av plastavfall från vattenbruk (senast 2028).

Eftersom den planerade regionala planen är helt i linje med unionens ambition enligt den gröna given och relaterade strategier och riktlinjer[10], särskilt kommissionens strategiska riktlinjer för ett mer hållbart och konkurrenskraftigt vattenbruk i EU för perioden 2021–2030[11], som syftar till att förbättra vattenbrukets miljöprestanda och minska plastföroreningarna, liksom med miljöpolitiken för att säkerställa god kvalitet i EU:s kust- och havsvatten, föreslås det att unionen stöder antagandet av den planerade akten.

Det föreslås därför att unionen stöder antagandet av den planerade regionala planen för vattenbruksförvaltning.

(3) När det gäller den regionala handlingsplanen för urban dagvattenhantering:

I linje med FN:s mål 14 för hållbar utveckling krävs i den planerade regionala planen att det inrättas ett regelverk (senast 2028) för att minska dagvattenavrinning och flödestoppar och för att ta itu med föroreningsrelaterade aspekter vid urban dagvattenhantering. Det fastställs också att det ska genomföras planer för dagvattenhantering (senast 2030) på grundval av

---

generalförsamlings 70:e session den 25 september 2015 ”Att förändra vår värld: Agenda 2030 för hållbar utveckling”.

5 FN:s konvention för bekämpning av ökenspridning i de länder som drabbas av allvarlig torka och/eller ökenspridning, särskilt i Afrika, inrättad 1994, UNCCD_Convention_ENG_0_0.pdf

6 Stockholmskonventionen om långlivade organiska föroreningar, som antogs den 22 maj 2001, trädde i kraft den 17 maj 2004 och reviderades senast 2019. https://chm.pops.int

7 Kommissionens meddelande av den 20 maj 2020 *Från jord till bord-strategi för ett rättvisare, hälsosammare och miljövänligare livsmedelssystem*, COM(2020) 381 final.

8 Kommissionens meddelande av den 20 maj 2020 *EU:s strategi för biologisk mångfald för 2030 – Ge naturen större plats i våra liv*, COM(2020) 380 final.

9 Riktlinjer för hållbart jordbruk håller på att utarbetas av FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO) för godkännande 2024 och strategiska riktlinjer för ett mer hållbart och konkurrenskraftigt vattenbruk i EU för perioden 2021–2030 antogs av Europeiska kommissionen i maj 2021, COM (2021) 236 final.

10 I synnerhet EU:s från jord till bord-strategi (COM(2020) 381) och EU:s strategi för biologisk mångfald (COM(2020) 380 final).

11 COM(2021) 236 final.

valda tillämpliga kontrollåtgärder och genomföras säsongsunderhåll av system för uppsamling av dagvatten (senast 2028) för att säkerställa att de fungerar effektivt.

Den föreslagna regionala planen är helt i linje med unionens politik dels för skydd av kvaliteten hos EU:s vattenförekomster samt kust- och havsmiljön mot föroreningar från landbaserade föroreningskällor, dels för lämplig förvaltning av avloppsvatten från tätbebyggelse.

Det föreslås därför att unionen stöder antagandet av den planerade regionala planen för urban dagvattenhantering.

(4) När det gäller ändringarna av bilagorna II och III till protokollet om särskilt skyddade områden och biologisk mångfald:

Enligt bedömningarna i Internationella naturvårdsunionens (IUCN) rödlista[12] är de broskfiskarter som föreslås föras in i bilaga II (arter som är i fara eller som är hotade arter) respektive III (arter vars nyttjande regleras) antingen akut eller starkt hotade, sårbara eller nära hotade. Det föreslagna införandet av arterna och motiveringen till detta överensstämmer därmed med beslut IG.17/14 om gemensamma kriterier för förslag till ändringar av bilagorna II och III till protokollet om särskilt skyddade områden och biologisk mångfald[13].

De föreslagna ändringarna är helt i linje med unionens ambitioner enligt EU:s strategi för biologisk mångfald samt dess internationella åtaganden att skydda och återställa den biologiska mångfalden inom ramen för FN:s konvention om biologisk mångfald. De är också förenliga med unionens strategi inom EU:s fiskeripolitik för skydd av fiskeresurser och marina ekosystem genom tekniska åtgärder, som bygger på rekommendationer från regionala organ.

Det föreslås därför att unionen stöder ändringen av bilagorna II och III till protokollet om särskilt skyddade områden och biologisk mångfald.

En unionsståndpunkt behövs för antagandet av de planerade akterna eftersom dessa akter har rättsligt bindande verkan.

4. RÄTTSLIG GRUND

4.1. Förfarandemässig rättslig grund

4.1.1. Principer

I artikel 218.9 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*) föreskrivs att beslut ska antas ”om fastställande av vilka ståndpunkter som på unionens vägnar ska intas i ett organ som inrättas genom ett avtal, om detta organ ska anta akter med rättslig verkan, med undantag av sådana akter som kompletterar eller ändrar avtalets institutionella ram”.

Begreppet *akter med rättslig verkan* omfattar akter som har rättslig verkan med stöd av de regler i internationell rätt som tillämpas på organet i fråga. Det omfattar även instrument som inte har bindande verkan enligt internationell rätt, men som är ”ägnade att på ett avgörande sätt påverka innehållet i de bestämmelser som antas av unionslagstiftaren”[14].

---

12 Internationella naturvårdsunionens rödlista över hotade arter, inrättad 1964, www.iucnredlist.org.

13 Common Criteria for proposing amendments to Annexes II and III of the Protocol concerning Specially Protected Areas and Biological Diversity in the Mediterranean, som antogs vid det 15:e mötet i partskonferensen (COP15) för Barcelonakonventionen, UNEP(DEPI)/MED IG.17/10 Annex V.

14 Domstolens dom av den 7 oktober 2014, Tyskland/rådet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punkterna 61–64.

4.1.2. Tillämpning i det aktuella fallet

Mötet för de avtalsslutande parterna är ett organ som inrättats genom ett avtal, nämligen Barcelonakonventionen.

De akter som ska antas av mötet för avtalsparterna utgör akter med rättslig verkan. De planerade akterna kommer att vara bindande enligt internationell rätt, i enlighet med artikel 15.3 i LBS-protokollet, vad gäller de planerade regionala planerna, och artikel 29 i Barcelonakonventionen, vad gäller de planerade ändringarna av bilagorna till protokollet om särskilt skyddade områden och biologisk mångfald.

De planerade akterna varken kompletterar eller ändrar avtalets institutionella ram.

Den förfarandemässiga rättsliga grunden för det föreslagna beslutet är därför artikel 218.9 i EUF-fördraget.

4.2. Materiell rättslig grund

4.2.1. Principer

Den materiella rättsliga grunden för ett beslut enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget är främst beroende av syftet med och innehållet i den planerade akt avseende vilken en ståndpunkt intas på unionens vägnar. Om den planerade akten har två syften eller två beståndsdelar av vilka det ena syftet eller den ena beståndsdelen kan identifieras som det eller den huvudsakliga, medan det eller den andra endast är av underordnad betydelse, måste det beslut som antas enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget ha en enda materiell rättslig grund, nämligen den som krävs med hänsyn till det huvudsakliga eller avgörande syftet eller den huvudsakliga eller avgörande beståndsdelen.

4.2.2. Tillämpning i det aktuella fallet

Det huvudsakliga syftet med och innehållet i de planerade akterna rör skyddet av miljön.

Den materiella rättsliga grunden för det föreslagna beslutet är därför artikel 192.1 i EUF-fördraget.

4.3. Slutsats

Den rättsliga grunden för förslaget till beslut bör vara artikel 192.1 jämförd med artikel 218.9 i EUF-fördraget.

2023/0357 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i konventionen om skydd av Medelhavets marina miljö och kustregion (*Barcelonakonventionen*) vad gäller antagandet av en regional plan för jordbruksförvaltning, en regional plan för vattenbruksförvaltning och en regional plan för urban dagvattenhantering, inom ramen för artikel 15 i protokollet om skydd av Medelhavet mot förorening från landbaserade källor, och vad gäller antagandet av ändringar av bilagorna II och III till protokollet om särskilt skyddade områden och biologisk mångfald

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 192.1 jämförd med artikel 218.9,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

(1) Unionen är avtalsslutande part i konventionen om skydd av Medelhavets marina miljö och kustregion (*Barcelonakonventionen*)[15].

(2) Protokollet om skydd av Medelhavet mot förorening från landbaserade källor och aktiviteter (*LBS-protokollet*) ingicks av unionen genom rådets beslut 1999/801/EG[16] och trädde i kraft den 11 maj 2008.

(3) Protokollet om särskilt skyddade områden och biologisk mångfald i Medelhavsområdet ingicks av unionen genom rådets beslut 1999/800/EG[17] och trädde i kraft den 12 december 1999.

(4) I enlighet med artikel 15 i LBS-protokollet får mötet för de avtalsslutande parterna i Barcelonakonventionen och dess protokoll anta regionala handlingsplaner med åtgärder och tidsplaner för genomförandet.

(5) I enlighet med artikel 18 i Barcelonakonventionen får mötet för de avtalsslutande parterna anta ändringar av protokollen till Barcelonakonventionen. I enlighet med artikel 23 i Barcelonakonventionen med protokoll jämförd med artikel 14.1 i protokollet om särskilt skyddade områden och biologisk mångfald ska en ändring av bilagorna till protokollet träda i kraft för alla avtalsslutande parter i protokollet om särskilt skyddade områden och biologisk mångfald vid utgången av en period som fastställs av de avtalsslutande parterna när de antar ändringen, med undantag för dem som skriftligen har meddelat depositarien att de inte kan godkänna ändringen.

---

15 Rådets beslut 77/585/EEG av den 25 juli 1977 om slutande av konventionen om skydd för Medelhavet mot förorening och protokollet om förebyggande av föroreningen av Medelhavet vid dumpning från fartyg och flygplan, EGT L 240, 19.9.1977, s. 1.

16 EGT L 322, 14.12.1999, s. 18.

17 EGT L 322, 14.12.1999, s. 1.

(6) De avtalsslutande parterna i Barcelonakonventionen och dess protokoll kommer vid sitt 23:e möte den 4–8 december 2023 att anta tre nya regionala planer inom ramen för LBS-protokollet (en regional plan för jordbruksförvaltning, en regional plan för vattenbruksförvaltning och en regional plan för urban dagvattenhantering) liksom ett förslag om ändring av bilagorna II och III till protokollet om särskilt skyddade områden och biologisk mångfald för att införa nio broskfiskarter, närmare bestämt fem arter i bilaga II (förteckning över arter som är i fara eller som är hotade arter) och fyra arter i bilaga III (förteckning över arter vars nyttjande regleras).

(7) Det är lämpligt att fastställa den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar vid mötet för de avtalsslutande parterna i Barcelonakonventionen och dess protokoll vad gäller antagandet av dessa förslag, eftersom de regionala planerna kommer att vara bindande för unionen i enlighet med artikel 15.3 i LBS-protokollet, och ändringarna av bilagorna II och III till protokollet om särskilt skyddade områden och biologisk mångfald kommer att vara bindande för unionen i enlighet med artikel 29 i Barcelonakonventionen.

(8) Eftersom de planerade regionala planerna är i linje med unionens ambition och politik för att minska föroreningarna från jordbruk, vattenbruk och urbant dagvatten och för att förbättra skyddet av kust- och havsmiljön föreslås det att unionen stöder antagandet av de föreslagna regionala planerna.

(9) Eftersom de planerade ändringarna av bilagorna II och III till protokollet om särskilt skyddade områden och biologisk mångfald är förenliga med unionens ambition enligt den gröna given, särskilt EU:s strategi för biologisk mångfald, samt med unionsrätten om skydd av fiskeresurser och marina ekosystem, föreslås det att unionen stöder antagandet av de föreslagna ändringarna.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar vid det 23:e mötet för de avtalsslutande parterna i Barcelonakonventionen och dess protokoll ska vara att, inom ramen för artikel 15 i LBS-protokollet, stödja följande beslut:

(a) Antagandet av en regional plan för jordbruksförvaltning.

(b) Antagandet av en regional plan för vattenbruksförvaltning.

(c) Antagandet av en regional plan för urban dagvattenhantering.

Artikel 2

Den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar vid det 23:e mötet för de avtalsslutande parterna i Barcelonakonventionen och dess protokoll ska vara att stödja följande:

(a) Införandet av följande broskfiskarter i bilaga II till protokollet om särskilt skyddade områden och biologisk mångfald:

– *Aetomylaeus bovinus* (Geoffroy St. Hilaire, 1817).

– *Alopias superciliosus* (Lowe, 1841).

– *Bathytoshia lata* (Garman, 1880).

– *Dasyatis pastinaca* (Linnaeus, 1758).

– *Rhinoptera marginata* (Geoffroy St. Hilaire, 1817).

(b) Införandet av följande broskfiskarter i bilaga III till protokollet om särskilt skyddade områden och biologisk mångfald:

– *Dasyatis marmorata* (Steindachner, 1892).

– *Hexanchus griseus* (Bonnaterre, 1788).

– *Pteroplatytrygon violacea* (Bonaparte, 1832).

– *Myliobatis aquila* (Linnaeus, 1758).

Artikel 3

Mindre ändringar av dessa ståndpunkter kan överenskommas genom samordning på plats och innan ett beslut fattas vid det 23:e mötet för de avtalsslutande parterna i Barcelonakonventionen och dess protokoll.

Artikel 4

Detta beslut riktar sig till kommissionen.

Utfärdat i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande